

Jos Huybregts is aan een tweede carrière bezig. Na een loopbaan als inseminator heeft hij de overstap gemaakt naar het fokken van Belgische blauwen. Dieren met een extra rib, een goede hoogtemaat en stevig beenwerk maar bovenal geen uitval fokken, is zijn devies.



Jos en zoon Joost Huybregts: 'Anno 2005 is het economisch en ethisch niet meer te verantwoorden om uitval te fokken'

Het Belgisch-witblauwfokbedrijf 'Van 't Zandeind' was als onderdeel van de Koe-Expo in 's-Hertogenbosch in juli laatstleden gastbedrijf voor vele Vlaamse vleesveehouders. En op zondag 11 september komt er nog een 'open dag' op het bedrijf. Eigenaar Jos Huybregts (53) staat sinds een tijdje volop in de Belgische belangstelling nu weldra Karaat van 't Zandeind (Bijoutier x Eclatant) op de stierenkaart van de Belgian Blue Group (BBG) komt.

Met Karaat op de KI hoopt Huybregts extra gestalte te kunnen geven aan zijn tweede beroeps carrière als voltijds fokker, na een loopbaan van bijna twintig jaar als inseminator bij CR Delta. Jos Huy-

bregts: 'We moeten de vleesveehouders een eerlijk verhaal durven voorhouden. In de toekomst zijn geen hoge vleesprijzen meer te verwachten. We kunnen immers niet concurreren met de invoer van het goedkopere buitenlandse vlees. Kwaliteit hebben de witblauwen al in overmaat, gewicht en groei zijn verbeterposten. Voor mezelf blijf ik echter toekomstkansen zien in de fokkerij door de verkoop van goed uitgangsmateriaal.'

#### Clarisse van de Roetweyer

Eerder wist het fokbedrijf van Jos Huybregts zich al in de kijker te plaatsen via de eigengefokte en in gebruikskruising reeds gunstig geteste KI-stieren Remco (v. Dandy) en Marco (v. Torrero) van 't Zandeind uit Clarisse van de Roetweyer. Galopeurdochter Clarisse van de Roetweyer legde via embryowinning en -transplantatie de basis voor de huidige 80-koppige veestapel in het Noord-Brabantse Riel. 'Meer dan honderd embryo's heeft ze geproduceerd', weet Huybregts. 'Zestig procent van het koppel voert dan ook haar bloed.'

Clarisse behaalde als vaars een 1b-plaats op de nationale keuring in Nederland in 1996 voor haar fokker Jan Peeters uit Hoogeloon. Huybregts kocht in eerste instantie vier embryo's van Clarisse. Hieruit werden twee kalveren geboren. Beide dieren behaalden een 1a op de keuring. Na deze mooie resultaten én omdat Jan Peeters zijn fokkerijactiviteiten staakte, kocht de Noord-Brabander de koe.

De inmiddels tien jaar oude Clarisse is nog steeds op het bedrijf aanwezig en kreeg als ET-partners onder meer Dandy, Bruegel, Torrero, Danseur, Emigre en laatst nog Genievre. 'Clarisse heeft hierbij nooit uitval gefokt', vertelt Huybregts. Haar keuringsrapport geeft 90 punten voor ontwikkeling aan, 87 punten voor bespiering, 88 punten voor type en 89 punten voor beenwerk. Voor algemeen voorkomen kreeg ze 89 punten. 'Hiermee is ze nog steeds een van de hoogst gepunte koeien in het Nederlands stamboek.'

Clarisse is het toonbeeld van wat Jos Huybregts met zijn witblauwfokkerij beoogt: een extra rib en hoogtemaat op ijzersterk beenwerk. 'De hongergroef is er in de po-

pulatie uit gefokt', stelt Jos vast. 'Er is geen plaats meer voor meerdere keizersneden. Extra lengte in combinatie met een stokmaat van 140 centimeter levert op volwassen leeftijd bovendien een correct gewicht op. Het streefdoel is hier om reformkoeien af te zetten die minimaal 550 tot 600 kilogram geslacht wegen. Het ijzersterk beenwerk met harde klauwen moet de groei ondersteunen. De benen moeten er liefst recht onder staan met een grote klauwdiagonaal.'



'Een luxe bespiering mag, maar is hier geen topprioriteit', vervolgt de fokker. 'In de allereerste plaats streef ik naar geen uitval. Vitale kalveren die vlot drinken, daar begint het allemaal mee. Anno 2005 is het economisch en ethisch niet meer te verantwoorden om uitval te fokken.'

De sterke nadruk op het beenwerk vindt zijn verklaring in de behuizing van de dieren te Riel. De jeugdgroei op basis van 80 procent voordrooggras en 20 procent maïs aangevuld met krachtvoeder wordt er gerealiseerd in een ligboxenstal met rubberen matten en een roostervloer. De stal is

#### Te veel leergeld betaald

De sterke nadruk op het beenwerk vindt zijn verklaring in de behuizing van de dieren te Riel. De jeugdgroei op basis van 80 procent voordrooggras en 20 procent maïs aangevuld met krachtvoeder wordt er gerealiseerd in een ligboxenstal met rubberen matten en een roostervloer. De stal is

Remco (l.) en Marco (r.) van 't Zandeind, op een leeftijd van vijf jaar nog steeds productief

een erfenis uit het verleden waarin vader Huybregts nog zwartbonte Holsteinkoeien molk. Maar na de invoering van het melkquotum in 1984 zette het ouderlijk bedrijf, waarin Jos reeds in samenuitbating zat, koers richting vleesvee, eerst met Piemontesekruisingen uit Holsteinkoeien, later met raszuivere Limousins en vanaf 1987 met Belgische blauwen.

Met de witblauwen nam Jos in 1990, het jaar waarin hij het bedrijf volledig overnam, voor het eerst deel aan een stamboekkeuring. 'De nacht voordien hadden we niet geslapen', herinnert Jos Huybregts zich nog goed. 'Er was te veel stress. Maar met een jonge vaars uit Riant behaalden we uiteindelijk een 1a-prijs. Sindsdien zijn we verknocht aan keuringen.'

Ronkende titels hebben de keuringen de fokker nog niet opgeleverd. 'Daarvoor hebben we volgens de keurheren blijkbaar te weinig luxe bespiering in huis,' zegt Huybregts, waarna hij met kordate stem vervolgt: 'Maar ach, keuringen zijn al lang niet meer leidend in mijn stierkeuze, daarvoor heb ik voorheen te veel leergeld betaald. Ik tolereer nu geen uitval meer. Met uitzondering van één enkele outcross-stier gebruik ik meestal KI-stieren die zich in de fokkerij bewezen hebben, zoals Bruegel, Torrero of Osborne. Voor de kleur gebruik ik ook nog wel eens Franchi de la Bonne Raie. Als ik meegelopen zou hebben in de richting die de keuringen aangaven, dan had ik binnen de kortste keren geen vee meer gehad.'

Guy Nantier

Jos Huybregts: 'Ik toler eer nu geen uitval meer'

# Korda te taal



Clarisse (v. Galopeur) en dochters Clarisse 2 en Clarisse 7